

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Schoff, Assistenten Heurvet och Jungfru Rydbecke Wigde Bokbindaren Daniel Lembe och Jungfru Helena Christina Winberg. Defutan äro wid Kyrko-hus-Församlingen födde 3 Barn. Om de Nyheter kunna med all Historisk noghet upfattas: heller har det sedt tillförene.

I lördags, som war Trettonde-Dagen, predade i Domkyrkan fört Adjuncten Herr Olof Lindman i Högmessan Adjuncten och Catecheta, Herr Hans Gedda, och i Aftronsängen Stads-Commisfjern, Herr Mag. Joh. Gabelius: I går förestod Herr Mag. Gabelius, i Högmessan Herr Mag. Grimfors och i Aftronsängen Herr Lindman. I Lycka gårderna äro näst alltid samme Arbetare, nämligen Herr Mag. och Pastorerna Müller och Henpe: Utan wid Kronhuset, Herr Mag. Strömbohm, eller den Adjuncten, Herr Stephan Erander, samt Aftronsängens Kantent Herr Lind. Wid Domkyrkan märkes, Herrar Mag. och Adjuncterne, Carl M. Montelius, Lars Nordblom, detta Stads-Skrifvarens Dom-Probst och perlige Herde, Herr Doctor Ulbechel. Hela Staden har honom, af helt andelig egennytta; fullkomlig återstälning til helsen, och förre upbyggeliga friska Dessa Anmärkingar äro ej egentligen upfatte för varande läsare, som öfverflöds utan känna Stadens like Wäktare: dock finner jag dem ganska wiktiga fall en widberömd Häfdaträknare Fulle i dag om år, til uplysning af Swenska Kyrko-Historien, blif genom desse Lappar. Jag hellsar tillkommande Broder i Ambete, redan i detta Seculo, med all den kärlek, en Historicus äger för Sanning, och försäkrar, att det ljus, som Kläckare och Spögnubbar för mig uplysa, da, skal ärligen öfwerlemnas.

Göteborgska Magasinet.

den 15 Januarii 1759.

Lärda Nyheter.

Paris. Wid nya året torde ingen förtycka, att man talar något om et eller annat Stor-år, som hafst sina Omskiften endast i lärda Hjernar. Den som wil läsa aldeles intet mer, än jag derom, kan slå up Memoires de Trevoux för Julii Månad 1757, och Pontoppidan om Werldens nyhet, item Schubert om Werldens ända. Som slägtunge med Mercurius, har jag ju frihet at stjåla något här och där. Han gjorde så hells, har jag hört, så wida han snattat til sig hela Dredrifter.

Det stora året, som Plato spapat, war en stor höga. När alla Himlakroppar komma åter i samma stälning, som de i Skapelsen ägt, då blir Stor-året ändteligen fulmoget. Desse gamle Ståtare förstodo sig ej på stjernornas rörelse-lagar, men trodde, at de wrebo sig från Öster til Wester, och från Wester til Öster igen, likasom Planeterne. Om tiden, som detta Swarf utgjorde, kommer ingen Hedning öfwerens. Plato höll Werlden för ewig, och fann derigenom utwäg til många Himla-år. Han tillfog hwart och et 12000 år. De Stoiske Wise klöfwo här för år: omist om Doftr. har Sifror nog, at uptefna allas gisningar. Jag låter hela selskapet förlita sig ester behag, eller tråta i Ewighet. Et ännu större år omtalas hos de gamle,

och kallas Werlds-året. Det består endast af 36525 Sol-år: åger således nog ålder, för at göra sig för tjänt af en Håfdateknars åtanke. Detta Stor-år utmärkes med alla både smärre och större tings återstälning i sit förra tilstånd. Man wet, at de Himmelska Ljusn waret blinda Människjors Gudar. En tid, på hwilken någon af desse fulländat sit lopp, kallas des samme Gudens Dynasti, eller Regements-Tid. Som nu hela Himmelska Håren gjorde, efter de gamles uträkning, sit omlopp på 36525 år, hwilket Tal och tilkommer hela Afguda-Slägtet: så utgör Himlacropparnes omlopp alla Gudars Regements-Tid. En märkelig hwalfnung, som wid slutet af detta Stor-år kommer at gå för sig, är denna Werldens ånda. Om Jordklotet widtånt en Syndaflod, om Himlacroppar blifwet förbrända, om Naturen haft större och mindre styrka i wissa Werldens åldrar; så åger det stora året rygg, til at bära dessa och flera, antingen sanna eller osanna, besyflningar. Så willar sig Människjarna, när hon är utan Ordets härswetråd. Et 6 års barn i våra dar wet mer om Skapelsen och Werldens Tidshwarf, än hela Hedniska ålderdomen.

Kyrko-Tidningar.

Herr Magister Jacob Arfwidson, berömlig Lector härstädes, och wård Bisittare i Consistorio, är förordnad til Prost uti södra Dom-Prosteriet. När got förut blef Han utnämnd til Präses wid nästa Prestemöte. Han förrättar nu för tiden andra Theologiska lectionen i Herr Prosten Jacobssons ställe: hwar för, som extraordinar. Adjunct, en Swensk Adelsman, och Son af wår Högwördige Biskop, Herr Mag. Mart. Georg Wallenstråle, offenteligen läser öfwer Swens

Swenska Historien, Moralen och Regerings-Formen. Den 10 i denna Månad sändes Rectores Scholå i Halmstad och Falkenberg, Herrar Liberg och Mag. Öhrwall, jämte Vice-Pastorn och Commministern i Fåßberg, Herr Joh. Swarten, at som Prof-Predikanter, låta höra sig i Harplinge, hwilket Pastorat kommer i år at tilträdas. Samma dag föreslogos til Thorsby Commministratur trenne Guds ords Tjenare, nämligen Herrar Lachonius, Öhnberg och Borelius. Wi önske dem allesamman lycka, at med billigt föragt för usla och korta, det är, jordiska fördelar, mindre wårda sin egen, än församlingens upbyggelse! Amen.

Wid Swenska Kyrkan äro födde 5 Flickor och 1 Son. I dessa dar dog Bakaren, Elias Gardin, och wigdes Stråddaren, Måster Swen Lagerberg, och Jungfru Catharina Örnberg.

I Tyfka Församlingen är Guldsmeden Wendts Enka död. Wid Cronhuset döde 2 Barn.

Stads-Nyheter.

I dag får jag sägna hela Staden med idel mat och dricka: goda saker för hungrige och törstige låsare, när de gifwas i nature, men tomå tractamenter på papperet. Hatare af dessa saker, det är af beqwämlig wålmåga i borgeliga Samhället, ware långt härifrån. Men I, som wården Er fattige medborgare, löper ej förbi mina Noter.

Markgängen. Den 19 siffledne Decemb. sammanträdde uti lands-Cancelliet, utom General-Lieutenanten och landshöfdingen, m. m. Herr Baron Joh. Frid. von Kaulbars, och Des wanlige Bisittare, lands-Kammereraren Herr Sjöholm och Herr Secreteraren Palmborg, Fulmäktige af hwart stånd, näml. Commendeur-

deur-Capitainen, Herr Axel Ståhanske, Herr Capitain Hästko, Grac. Lingb. Rector och nu warande Rector Gymnasii, Herr Mag. Gabr. Andersson Beyer, Vice-Pastorn, Herr Johan Swarten ifrån Fåßberg, och Handelsmännerne, Herrar Schale och Otterdal, jämte Pehr Andersson i Erakered, och en annan hederlig Gubbe ifrån landet, som torde gunstigt ursägta mig, at han blifwer Namnlös i lärda Werlden. Förenämnda Samsund, som utgjorde likafom et Oeconomiskt Utskott, uprättade då, efter erhålna Taxor ifrån städerna, och et wist uttaget Medium, **Markegångs-Taxan** för Götheborg- och Bohus-län af år 1758. Som en sammanliknad Handels-stock är i många affigter nyttig, wil jag införa så wäl Städernas Taxor, som der af gjorda jämfningar, eller helswa den så kallada Markegångs-Taxan för nysnämnda är.

Städernas Taxor.

Markegången.

	Götheb.	Uddew.	Marst.	Strömst.	D. i.
1 Tunna Råg med 4 kapp.	15	15	16	12	14 16
1 Tunna Korn dito	9	11	11 16	9	10 4
1 T:na blandf. med 6 kapp.	7 16	9	10	8	8 20
1 T:na Hafre med 4 kapp.	11	13	11	9	11
1 T:na Rågm.	13	13	17	12	13 24
1 T:na Kornm.	9 16	10	12 16	9	10 8
1 Eisp. Smör	6 16	10	8	8	8 4
1 Eisp. Klåf	4	3 16	4 16	4	4
1 Eisp. Talg	5	5	6 8	5	5 10
1 Ramn Bed	5 4	3 8	7	3 4	4 20
1 Eisp. Hd	5	20	12	12	12
1 dito Långh.	5	8	4	8	6
1 Timmerflåf	16	12	24	24	19

En billig jämfning Rån-te-Taxare och Gifsware emellan är förnämsta nyttan af denna Taxa. Det omrörda Medium uttages således: Man sammanlägger Städernas särskilda Wårderings-summor, när en Persedel skal taxeras, och så delas den upkomna Summan med Städernas antal. Låt, til exempel, 1 tunna Råg wara den gifne Persedelen, så blir summan af Städernas satta wårde härpå, efter en ren addition, 58 Dal. S:mt. Dela nu denna summan mellan 4 Städ-der, så blir utom widlystigt bråk 14 Dal. 16 öre S:mt det begärta Medium. Om detta är hemligheten i Markegången så annorstädes som här; så lærer ingen ensidighet, efter nyare inrättningar, finna utwågar til skadeliga inbrott, utan wedersäres hwar och en all möjelig rätt. Wil någon weta, om Götheborg är dy-rare ort, än Uddewalla, Marstrand och Strömstad; så behöfwer man endast sammanlägga wårdet på Rån-te-Persedlarne, efter Städernas Taxor, och jämföra summorna, som stå under hwar Stad. Denna gån-gen är summan på altsamman för

Götheborg,	Uddewalla,	Marstrand,	Strömstad.
92 Dal.	107	111	86 = 16 öre

Jag beklagar goda Wänner i Marstrand. Där är ondt at leswa, för mångahanda orsaker, i synnerhet wid Fänge-Tractamenter; en omständighet, som bör i san-ning öka et skäligt medlidande för Uplingar på den orten.

Månads-Taxa. Medan jag är stadd i råf-ningar öfwer örnen, må jag och meddela Januarii Månads-Taxa för Götheborgs Källar-Mästare, Bryggare, Bakare, Slagtare och Krögare, utfärdad ifrån Stadens Rådhus den 5 Januarii, och på Herr Notarien Sireni besalning, af en Rådfrugo-Pedel benåget öfwerlämnad.

☉ X O X ☉

På Stads-Källaren säljes

En fanna Renskt- och Mosler-Win för 5 Dal. 16 öre Smt, dito samre för 4 Dal. och 16 öre, Spanst för 4 Dal. och 16 öre, Win de Grave eller Pontac för 3 Dal. och 16 öre, Portugis-Win för 4 Dal. Frontinjac för 4 Dal. Muscat-Win för 4 dito, Bourdeaux-Win för 2 Dal. och 16 öre, samre Franskt Win för 2 Daler. Om den rika Handels-ådra, som upspringer i våre Winhandlares Källor, och det söta Elementets öfverflödiga bruk här i Staden, m. m. weta många mycket at tala. Osärligt wore, at hemgjorda Winer, i synnerhet de Weidlingiska, kommo så öfveralt i bruk, som de wist äro helsosama för Swenske magar, och smakeliga för Patrioter, de där af alt hjerta unna Fäderneslandet en ej mindre görlig, än årlig besparing af de 6 Tunnor Guld, hwilka Utlänningar hålla till godo för införskrifna wätwaror. NB. Trosligt, at Sverige får kännas wid större Källare-räkningar nu för tiden. För 30 år, eller då Commerces-Rådet, H. And. Nordencrans utgaf sina Handels-hemligheter, war förenämnda summa tillräckelig. På Punch och Bischoff är obestriswelig wärde sadt i Götheborgares smak, fast ej i deras Tapor. Den förre drycken tillagas på flera sätt: af rume är den helsosamaste, om man tror Engelska Dagböcker. Arach kostar nu 9 Dal. kanna. År 1757 woro Källare här i Staden 7, år 1754 tre flere; lyckliga Stador!

Resten härnäst.

Olårda Nyheter.

Kundgörelser. En wälbeslagen, och grönmålad Slåde, gjord på Bermeländska moden, som

trosligen Penat öfwer Bennern och Kopen, är jämte tillhörigt Ktrin, mögelig at erhålla i detta smutsiga föret. Wore någon fordomar tilgisswen, fattar han et såligt förtroende til en Kapslåde, som blifwet insatt til salu hos Aldermannen för Akare, Johannes Rödning. Åger han tillika en god Trafware, sådan som Döden i Bermeland; så är sannolikt, at man kommer fort öfwer isar och sjoar. För nöd skul, och at storsinte Wagnshästar ej måtte så Melancoli, kan dock Släden flitas ut i winter. Man åger nu mera den beqwämlichkeit, at ej oroas af Portlåsningen: och ho pligtar icke med nöge wid Fällebomen, sedan Penningarne blifwet af Hans Majestät altranådigt tillagne det härstädes inrättade Barn- och Kopp-ympnings-Huset. Priset på förenämde Meubel är en hemlighet, som ej förtros någon utom Köparen. Om denna kundgörelse ej duger, så swaras: non ex quovis ligno fit Mercurius, Det är swårt at göra en Mercurius af Trå-saker.

Hos Herr Fridric Loutin, boende wester om Herr Joh. Schuzes Wädersåg, finnes röft Sill til köps: likaledes hos Herr Joh. Anderssen här i Staden, nyligen inkommet Hwete, Råg, Korn och Malt, hwita Årter, hela och halfwa, samt helt finurligen malna Korngryn, jämte Hafre- och Bok-hwete-gryn: item utomordenteligen godt och färskt Smör, åfwen Ost och rara Åplen af alla uptänkeliga sorter, 2c. 2c. 2c.

Små-Saker.

lyses i alla gator och gränder, i alla wrår och winklar, efter en liten Spanjorska af det täcka Hundslagtet, som olofligen bortwitet ifrån en skön Ågarinna. Den lilla Rymningens mätning är i kortesta noghet, och nogesta forthet, sådan som följer. Hon war både

swart

svart och hvit-raggig tilförene, och har förmodeligen ännu qwar sin nedhögdä näsa. Svart om det ena ögat, och hvit om det andra, huru vil hon undgå Spioner? Desz ålder och dygder har jag mig ej bekanta, och hatar både lögn och giffningar. Obeskrifweligen långa ahnor råknar den lilla - - (jag tør icke säga et ondt ord om hånne) och är updragen på ungdomen. Deszutan heter hon Elio, (wackert hundnamn!) och torde wara nog dum at förråda sig, så snart hon hörer sig nämnas? Eho som uplåcker för Wisse-Skrifwaren denna förlorade Reublen, får ingen stöfwer af honom, men desto mer af Ugarnman: jag går i borgem derföre.

Korta Stads-Nyheter.

Götheborgska Wexel-Coursen.

	Onsdagen.	Lördagen.	
London	54 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{8}$	54 $\frac{1}{8}$	Dal. R:mt.
Amsterdam	50 $\frac{1}{4}$	50 $\frac{1}{4}$	M:t R:mt.
Hamburg	48 $\frac{3}{4}$	48 $\frac{3}{4}$	M:t R:mt.

Ankomne ifrån Wester-sjön, Stepparen Nils Wessing ifrån Sit Ubes med Salt och Frukt; Carl Makey ifrån Brunt Island med barlast, och Alexander Douglas ifrån Glasgow med det samma.

Resande äro Dörgerpapets Secreterare i Stockholm, Herr Fehman (bor hos H. Jonsen) och Öfwerhållaren, Herr Nibe ifrån Carlscrona, bor på Stockholms Källaren. Jag hyser så mycken kärlek för denna Artikel, at jag hos den ädle Magistraten hörsammast anhåller om förnyad befallning til Wederbörande, som bäriga Resande, at de ledsaga dem til mit Magasin, där jag wil hederligen inquartera dem.

Götheborgska Magasinet.

den 22 Januarii 1759.

Lärda Nyheter.

Tankar om Årswårten År 1758.

Min Herre. (a)

Förra års gröda war knapt tillfuren för Bonden, när Jorden 1758 sebrade tidigare Utsäde här å Dren, än wanligt warer. Många Fält blefwo ofödda, och lårer bröd sällan eller aldrig warer så dyrt i Sverige, som förledet är, då Kornet kostat 16 til 18, men någen 18 til 20 Daler Silkmunt. (b) Lokan blef deszutan så stark, at Säden på många ställen ej fuktades med en enda regnstur mellan säning ochörd; (c) och på de ställen, där regn faller, war det så ringa, at då wi planterade våra Kåttäppor, sans ingen must på en alms djup. Gräset förwistnade, och innan wi kunne slå af våra Åkerrenor, woro de så bortbrända, at ingen kunde bära kran på dem. Men oagtat alt detta,

- (a) Detta Bref förskrifwer sig ifrån Halland, och införes med all möjelig erkänsla. Författaren är en af våre nyttige, fast mindre stortalige, Hushållare.
(b) År 1713 såldes i Skåne en tunna korn för 20 öre S:mt: År 1719 gall någen 24, kornet 17 Dal. S:mt i Wyntheteken, men 12 och 9 i hwita penningar.
(c) Detta har jag hört öfwer ifrån Christianstad: at det händt äfwen i Halland, war mig obekant.